

EGSO VIJESTI LISTOPAD 2023

Predsjednik Eurochambresa Vladimír Dlouhý bio je gost na sastanku Grupe poslodavaca u rujnu.

Na sastanku se raspravljalo o izazovima za europsko gospodarstvo i prioritetima Eurochambresa. Predsjednik Eurochambresa je naglasio potrebne radnje u vezi s različitim bitnim izazovima s kojima su se poduzeća morala suočiti 2023. i o kojima je razgovarao s članovima Skupine poslodavaca EGSO-a.

Političke napetosti i nestabilnost posljedica su pandemije COVID-19, ali i ruske invazije na Ukrajinu. Međutim, trgovinska agenda EU-a mora poticati otvorenu vanjsku trgovinu temeljenu na pravilima i u ovim uvjetima. Svi sudionici su se složili da Komisija mora nastaviti jačati suradnju i bilateralne sporazume s partnerima istomišljenicima, a treba izbjegavati ovisnosti o politički rizičnim zemljama, primjerice u vezi sa sirovinama.

Predsjednik Dlouhý također je naglasio da nesumnjivo postoji neposredna potreba za borbom protiv klimatskih promjena. Međutim, Europa mora pronaći ravnotežu između odgovornosti za okoliš i zaštite poduzeća u EU-u od prekomjernog zakonodavstva. Na primjer, nedavno istraživanje koje je proveo Eurochambres istaknulo je da je okvir EU-a za održivo financiranje stavio značajna birokratska opterećenja na europska mala i srednja poduzeća. Kako bi podržao mala i srednja poduzeća u njihovim naporima za održivost, okvir održivog financiranja mora riješiti ovaj jaz između motivacije i sredstava malih i srednjih poduzeća. Što se tiče paketa pomoći malim i srednjim poduzećima, predsjednik Dlouhý naglasio je da je paket možda došao prekasno, s obzirom na to da će se sljedeći izbori za EU održati za nekoliko mjeseci. Iako je namjera paketa dobrodošla i donijet će pozitivan razvoj malim i srednjim poduzećima, potrebno je učiniti više kako bi im se olakšalo poslovanje, osobito nakon nekoliko izazovnih godina.

Za Skupinu poslodavaca, kao i za Eurochambres, sve manja konkurentnost Europe je zabrinjavajuća. Na primjer, samo dvije tvrtke iz EU-a mogu se pronaći među 20 najvećih svjetskih tehnoloških tvrtki.

Predsjednik Stefano Mallia sažeo je: "Bili smo svjedoci postupnog pomaka prema konkurentnosti tijekom proteklih mjeseci, što je kulminiralo govorom o stanju Unije predsjednice von der Leyen, koji je označio promjenu retorike prema ponovnom fokusu na gospodarske izazove. Međutim, puka retorika nije dovoljna. Potrebne su nam opipljive akcije kako bismo Europu ponovno učinili mjestom za ulaganje, inovacije i rast."

Predskazana je kronika vodene krize

Treba samo provjeriti satelitske snimke programa Copernicus da bi se shvatilo kako se regije diljem Europe bore s nestašicom vode. Znanstvenici se slažu: ljetne suše mogle bi postati norma u zapadnoj Europi. Četiri od proteklih pet ljeta bile su izuzetno suhe. Ekstremna vrućina koja bi se dogodila jednom u 10 godina sada se događa tri puta u 10 godina. Moguće je da će se u roku od jednog desetljeća stvari pogoršati.

Euroljani svake godine koriste milijarde kubičnih metara vode ne samo za pitku vodu, već i za poljoprivredu, proizvodnju, grijanje i hlađenje, turizam i druge uslužne sektore. S tisućama dostupnih slatkovodnih jezera, rijeka i podzemnih izvora vode, zalihe vode u Europi mogu se činiti neograničene. Ali rast stanovništva, urbanizacija, zagađenje i učinci klimatskih promjena, kao što su stalne suše, stavljaju veliki pritisak na europske zalihe vode i na njihovu kvalitetu.

Prema Europskoj agenciji za okoliš (EEA), oko 20% Europe i 30% Europljana pogođeno je nestašicom vode tijekom prosječne godine. Uz sadašnju stopu potrošnje, situacija će se samo

pogoršati. Oko 88,2% europske potrošnje slatke vode (pitke i druge namjene) dolazi iz rijeka i podzemnih voda, dok ostatak dolazi iz akumulacija (10,3%) i jezera (1,5%), što ove izvore čini iznimno osjetljivima na prijetnje koje predstavlja pretjerano iskorištavanje, zagađenje i klimatske promjene.

EU je prošle godine procijenio da bi šteta uzrokovana sušom koštala oko 9 milijardi eura godišnje, što bi naraslo na 40 milijardi eura godišnje ako globalno zatopljenje dosegne 3C. Prema znanstvenicima, temperature su već porasle za najmanje 1,1C od predindustrijskih vremena.

Od 1970-ih, EU je uspostavila stroge pravne okvire i razvila inicijative za zaštitu vodnih resursa.

Od 17 ciljeva održivog razvoja dva se odnose na vodu. EU je ostvario tek umjeren napredak prema cilju održivog razvoja 14 „Život ispod vode“. Što se tiče SDG 6 „Čista voda i sanitacija“, trendovi u pogledu kvalitete vode u EU su negativni, s porastom koncentracija nekih onečišćivača površinskih i podzemnih voda.

Zbog toga je, tijekom prošle godine, Europski gospodarski i socijalni odbor počeo ulagati vrijeme i resurse kako bi zazvonio na uzbunu, zahtijevajući drugačiji pristup, brzu tranziciju prema društvu pametnom u pogledu vode: Blue Deal.

Postojeći alati za rješavanje izazova vezanih uz vodu i dalje su fragmentirani, a ciljevi povezani s vodom nisu dobro integrirani u sve politike EU-a. Samostalni strateški prioritet u rangui s EU Green Dealom postao je obavezan!

Moramo započeti s pažljivom procjenom podzemnih kanalizacijskih sustava u svim državama članicama i za mapiranje vodnih resursa i ulaganja u svakoj zemlji EU-a, kako bismo dobili ažurne informacije o stanju postojeće vodne infrastrukture i identificirali hitne investicijske potrebe.

Svaki gospodarski sektor trebao bi se pridržavati posebnih standarda o kvaliteti vode i korištenju vode. Svi korisnici vode u EU-u, uključujući poljoprivredu, industriju, kućanstva i javne uprave, trebali bi usvojiti održive prakse za smanjenje potrošnje vode te bi ih trebalo poticati da se opreme uređajima koji im pomažu u postizanju održivijeg korištenja i potrošnje vode. Ključno je da poljoprivreda i industrija snose društvene troškove svoje potrošnje vode i emisija, jer će to dovesti do održivijih praksi. Zbog toga bi bilo preporučljivo uvesti obvezno računovodstvo vode.

Međutim, sve ovo zahtijeva Plavi tranzicijski fond, kako bi se formirala jedinstvena pristupna točka EU-a za ulaganja u vodu, pokrivajući prijelaz na održivu vodnu infrastrukturu i upravljanje, usvajanje vodoučinkovitih tehnologija, radnih mjesta i vještina te smanjenje nejednakosti u pogledu pristupa visoko - kvalitetnoj i pristupačnoj vodi i kanalizaciji. Fond bi trebao biti usvojen za najviše 4 godine i uključivati pristup riječnom slivu, koristeći financijska sredstva EU-a koja već postoje kao polazište, ali također uvodeći plave obveznice za ulaganja u vodu na razini EU-a.

Posljednje, ali ne i najmanje važno, vodu treba prepoznati kao strateški prioritet u programskom razdoblju 2028. – 2034. i kao takvom treba prilagoditi upravljanje, uspostavljanjem savjetodavne platforme dionika EU-a (poput one o kružnom gospodarstvu), uspostavljanjem europskog Centra za vodu uključujući međunarodnu dimenziju i konačno namjensko mjesto potpredsjednika Komisije zaduženog za portfelj voda.

Delegacija Grupe poslodavaca EGSO-a na Europskom forumu za nove ideje

Grupa poslodavaca EGSO-a ove je godine sudjelovala i na Europskom forumu za nove ideje (EFNI) u Sopotu u Poljskoj koji je održan od 11. do 13. listopada. Dvadeset i pet članova Grupacije poslodavaca sudjelovalo je u raspravama na pitanje "Što će biti sutra?"

Rasprave na EFNI-ju 2023. bile su usredotočene na najveće izazove za poslovanje i društvo. I ove godine sudionici su se često vraćali na temu važnih nadolazećih izbora koji će jasno

definirati Europu sutrašnjice. Na panelima koji pokrivaju preko 90 tema raspravljalo se o novim idejama o budućnosti Europe s 1000 predstavnika iz svijeta gospodarstva, znanosti, kulture i uprave.

Grupa poslodavaca EGSO-a također je organizirala panel pod naslovom „Oblikovanje Europe: Davanje EU tvrtkama svih alata da postanu globalni igrači“, čiji je cilj bio procijeniti jesu li paket Europske komisije o konkurentnosti objavljen u ožujku 2023. i slični paketi dovoljni da omoguće EU kako bi ostala globalni igrač i temeljito poboljšala poslovno okruženje EU-a, potencijal ulaganja i produktivnost tvrtki, kako bi u konačnici osigurao rast i prosperitet.

Otključavanje potencijala jedinstvenog tržišta uz digitalizaciju

Godine 2023. obilježava se 30. godišnjica jedinstvenog europskog tržišta. Iako je jedinstveno tržište postiglo mnoge inspirativne napretke, još mnogo toga treba učiniti kako bi se poboljšala njegova funkcionalnost za europske građane i poduzeća. U tom kontekstu, Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) u svom mišljenju istražuje transformativne mogućnosti digitalizacije za uživanje sloboda jedinstvenog tržišta: roba, usluga, ljudi i kapitala.

Digitalizacija potiče učinkovitost u trgovini robom i uslugama

Misljenje INT/1019 „Put naprijed za produbljivanje jedinstvenog tržišta kroz digitalizaciju“, koje je usvojeno na plenarnoj sjednici EGSO-a u listopadu, bavi se ulogom digitalizacije u poboljšanju slobodnog kretanja roba i usluga. Digitalizacija preoblikuje slobodno kretanje robe unutar jedinstvenog europskog tržišta, pojednostavljuje transport i logistiku, smanjuje administrativne složenosti i pojednostavljuje prekograničnu trgovinu. To iziskuje ulaganja u prometnu infrastrukturu okrenutu budućnosti i usvajanje elektroničke dokumentacije povezane s prometom kako bi se osigurala učinkovitost, produktivnost i sigurnost prijevoza tereta.

Dok je Europska direktiva o uslugama pridonijela slobodnom kretanju usluga, i dalje postoje prepreke poput složenih nacionalnih režima izdavanja dozvola. EGSO prepoznaje potencijal digitalizacije za prevladavanje ovih izazova, posebno u pružanju e-usluga. Međutim, učinkovita regulativa, tehnološki neutralna pravila i dostatna zaštita potrošača ključni su za rast e-trgovine i slobodno kretanje usluga.

Digitalizacija također igra snažnu ulogu u olakšavanju slobodnog kretanja ljudi, s inicijativama poput europskog digitalnog covidnog certifikata koji pojednostavljuje postupke provjere. Standardizirani sustavi digitalne identifikacije, uključujući eID kartice i predloženi Europski okvir za digitalni identitet, nude sigurnu digitalnu identifikaciju za stanovnike, tvrtke i građane EU-a. Digitalizacija također pojednostavljuje socijalnu sigurnost i mobilnost radne snage, potičući međusobno povezane sustave i promičući mobilnost radne snage.

Digitalizacija je također ključna za promicanje slobodnog kretanja kapitala, osobito u financijskim uslugama. Pojednostavljuje transakcije, smanjuje troškove i ulijeva povjerenje u prekograničnu trgovinu. Usklađivanje pravila za digitalne financijske usluge, podrška razvoju digitalnih FinTech rješenja i ulaganje u zaštitu podataka i kibernetičku sigurnost potrebni su za poticanje mobilnosti kapitala unutar jedinstvenog tržišta.

Podaci imaju ključnu ulogu na jedinstvenom tržištu koje dobro funkcionira -

Podaci su kamen temeljac digitalizacije na jedinstvenom tržištu, jačaju druge tržišne slobode i potiču otpornost, suverenitet i konkurentnost. Europska podatkovna strategija ocrtava plan za snažno europsko tržište podataka, s naglaskom na dijeljenje i razmjenu podataka.

Regulatorne inicijative poput Zakona o podacima i Zakona o upravljanju podacima dodatno pridonose poboljšanoj dostupnosti podataka, pod uvjetom da postoje usklađena pravila o zaštiti podataka.

Za potpuno oslobađanje potencijala digitalizacije najvažniji su uključiv pristup digitalnoj infrastrukturi, ulaganja u podatkovne centre i infrastrukturu računalstva u oblaku. Ti su elementi ključni za omogućavanje besprijekornog kretanja, obrade i pohrane podataka unutar jedinstvenog tržišta.

EGSO vjeruje da je snažnije i integriranije jedinstveno tržište moguće postići uz obećanje digitalizacije. Dok obilježavamo 30. godišnjicu jedinstvenog tržišta, prihvatimo mogućnosti koje nudi digitalizacija, zamišljajući budućnost u kojoj jedinstveno tržište i njegove slobode postaju učinkovitije, jednostavnije za korištenje i transparentnije za sve.

EGSO je organizirao 9. Forum civilnog društva Zapadnog Balkana u Solunu 19. i 20. listopada 2023.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) održao je 9. izdanje Foruma civilnog društva Zapadnog Balkana 19. i 20. listopada 2023., samo nekoliko tjedana prije Paketa proširenja Europske komisije i novog Plana rasta. Forum je signalizirao novi zamah za regiju da se pridruži EU-u, s obzirom na trenutnu geopolitičku situaciju i jasnu predanost čelnika EU-a politici proširenja. Predstavnici organizacija civilnog društva naglasili su potrebu za većom podrškom i očuvanjem građanskog prostora kako bi se olakšale bitne socio-ekonomske reforme potrebne za integraciju u EU.

Glavne teme dnevnog reda bile su:

- Stanje demokracije u jugoistočnoj Europi: "test zdravlja" civilnog društva na putu prema proširenju EU

Europska godina vještina 2023.:

- Cjeloživotni razvoj vještina u Jugoistočnoj Europi, kroz početno i kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje (IVET i CVET)
- Obrazovanje, vještine i garancija za mlade na Zapadnom Balkanu
- Kontinuirana obuka, usavršavanje i prekvalifikacija na Zapadnom Balkanu
- Doprinos civilnog društva provedbi Zelene agende i održivom razvoju Jugoistočne Europe

Forum je okupio oko 120 sudionika, uključujući širok spektar predstavnika civilnog društva iz EU i Zapadnog Balkana, kao i predstavnike institucija EU, međunarodnih organizacija i vlada regije.

Oliver Röpke, predsjednik Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Dubravka Šuica, potpredsjednica Europske komisije za demokraciju i demografiju, i Maira Myrogianni, glavna tajnica za međunarodna gospodarska pitanja, Ministarstvo vanjskih poslova, Helenska Republika, sudjelovali su u ovom velikom događaju.

Forum je organiziran u suradnji s Europskom komisijom, European Training Foundation, Vijećem za regionalnu suradnju i Europskim centrom za razvoj strukovnog obrazovanja (Cedefop) u Solunu, gdje je prije 20 godina otvoren put u europsku budućnost Zapadnog Balkana. Sudionici su prepoznali snažnu i vitalnu ulogu organizacija civilnog društva (OCD) u osiguravanju da su gospodarske, socijalne i političke reforme ukorijenjene u društvo.

Otvarajući forum, predsjednik EGSO-a Oliver Röpke rekao je: EGSO je sastavni dio procesa proširenja EU-a i ponosan sam što vidim da uz našu potporu idemo korak dalje. Prije samo nekoliko tjedana, EGSO je donio povijesnu odluku da otvori naša vrata zemljama kandidatima za EU, imenovanjem članova kandidata za proširenje. Danas sam prvi put imao priliku razgovarati o inicijativi s civilnim društvom Zapadnog Balkana. Nadam se da ću neke od njih uskoro vidjeti u Bruxellesu kako rade zajedno s našim kolegama u Odboru.

Potpredsjednica Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica rekla je: Željela bih poručiti zemljama zapadnog Balkana da su naša sadašnjost i naša budućnost blisko povezane. Bez obzira na dob ili porijeklo, svaka osoba ima svoja prava zajamčena u

Europskoj uniji. Radujem se plodnoj razmjeni o ovim težnjama u svojim susretima prilikom posjeta Zapadnom Balkanu u nadolazećim mjesecima. Pozdravljam inicijativu EGSO-a o članovima kandidatima za proširenje da ih uključite u svoj savjetodavni rad. EGSO je prvo od tijela Europske unije koje je to učinilo.

Deklaracija [ovdje](#) koja je usvojena na kraju Foruma bit će korak i doprinos prema paketu proširenja Europske komisije koji se očekuje u studenom i summitu EU-Zapadni Balkan u prosincu.

EGSO Info, listopad

<https://www.eesc.europa.eu/hr/news-media/eesc-info/102023#msdyntrid=9dvn9gKxu0gclZTNqJmzZANDF5lmZrksc0NFsvQaRS4>

Vijesti Skupine poslodavaca listopad:

<https://www.eesc.europa.eu/hr/members-groups/groups/employers-group/newsletters>

PLENARNO ZASJEDANJE

25. i 26. listopada 2023.

RASPRAVE

Potenciranje promjene: Zacrtaivanje budućnosti rodne ravnopravnosti, sudjeluju **Evelyn Regner**, potpredsjednica Europskog parlamenta, **Helena Dalli**, europska povjerenica za ravnopravnost, **Sarah E. Hendriks**, privremena zamjenica izvršnog direktora i direktorica za politiku, program, civilno društvo i međuvladinu potporu u organizaciji UN Women (videoporuka) i **Maria Nikolopoulou**, potpredsjednica EGSO-ove Ad hoc skupine za ravnopravnost.

Poziv na izradu plavog plana — sveobuhvatne europske strategije za vodu, sudjeluju predstavnik/predstavnica belgijske savezne vlade (još nije potvrđeno), **Virginijus Sinkevičius**, europski povjerenik za okoliš, oceane i ribarstvo (videoporuka), **Pernille Weiss**, članica Europskog parlamenta i predsjednica Skupine za vodu u EP-u, **Pedro Arrojo-Agudo**, posebni izvjestitelj UN-a za pravo na vodu i sanitarne uvjete i **Mariana Mazzucato**, profesorica na sveučilištu University College London, supredsjednica Globalne komisije za ekonomiju vode, u vezi s usvajanjem krovnog mišljenja CCMI/209 „Poziv na izradu plavog plana EU-a” i izjavom predsjednika o plavom planu EU-a, **u 10:45 u četvrtak, 26. listopada 2023.**

NAT/912 - Revidirani okvir za praćenje kružnog gospodarstva

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o revidiranom okviru za praćenje kružnog gospodarstva

COM(2023) 306 final

EESC-2023-03270-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Cillian LOHAN (IE-III)

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja i naglašava važnost novog okvira za praćenje za istinsku i praktičnu provedbu kojim se osigurava daljnje pravilno usmjeravanje praćenja kružnog gospodarstva;
- žali zbog toga što EGSO i postojeće aktivne mreže, a pogotovo Europska platforma dionika kružnog gospodarstva, nisu bili uključeni u osmišljavanje novog okvira za praćenje;
- preporučuje praćenje kružnih poslovnih modela (ponovna uporaba, popravak, obnova, platforme za rabljene proizvode) i mjerenje tržišnog udjela;
- ističe da se socijalni aspekt ne prati se u dovoljnoj mjeri i predlaže uključivanje socijalnih pokazatelja koji odražavaju pristup i cjenovnu pristupačnost, ljudski razvoj, etičnu i poštenu trgovinu, zdravlje i sigurnost i ponašanje potrošača;
- preporučuje da se uključe pokazatelji koji odražavaju napore MSP-ova, komponentu ljudskog kapitala i da se podaci o zaposlenosti raščlane prema spolu, dobi, plaći itd.;
- predlaže da se uključe druge vrste linearnog otpada, kao što su onečišćujuće tvari u tlu, zraku i vodi;
- predlaže uspostavu novih internetskih stranica na kojima bi bili prikazani ciljevi i uspješnost jer bi to bilo korisno za poticanje djelovanja i poticanje postizanja tih ciljeva;
- ističe da je kružno gospodarstvo praktičan način stvaranja blagostanja i bogatstva u kontekstu ekonomije dobrobiti. Stoga praćenje treba biti povezano s ciljevima održivog razvoja.

NAT/907 – Revizija Okvirne direktive o otpadu EU-a

Izvjestitelj/ica: Zsolt KÜKEDI (Skupina organizacija civilnog društva – HU)

Referentni dokument/i:

COM(2023) 420 final EESC-2023-03281-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja reviziju Okvirne direktive o otpadu i primjenu načela „onečišćivač plaća” putem programâ proširene odgovornosti proizvođača;
- predlaže da se provede savjetovanje s Europskom platformom dionika kružnog gospodarstva kako bi se politike uskladile s tekućim programom i ciljevima koje je državama članicama postavio EU;

- podržava obvezno uvođenje programa proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode kako bi program jedinstvene odgovornosti proizvođača znatno utjecao na stavljanje na tržište, popravak i ponovnu uporabu trajnih i visokokvalitetnih tekstilnih proizvoda;
- predlaže da se preispita stajalište prema kojem zaštita mikropoduzeća ima prednost pred načelom „onečišćivač plaća”;
- podržava predloženi zahtjev da se na razini NUTS 2 provode ispitivanja o tekstilnom otpadu pri čemu bi se miješani komunalni otpad upotrebljavao za određivanje količine otpadnog tekstila i obuće. Pritom predlaže uspostavu zajedničke metodologije kako bi se na razini država članica primjenjivala ista pravila, kao i teritorijalnu raščlambu trenutno dostupnih podataka;
- zalaže se za to da se priznaju uloga i doprinos organizacija potrošača u suzbijanju otpada od hrane putem informiranja i obrazovanja potrošača;
- predlaže da se kompostiranje smatra prirodnim ciklusom. I u našim se domovima stvara i organski otpad, koji u prosjeku čini jednu trećinu kućanskog otpada;
- naglašava da se mora zabraniti otprema otpada iz Europe u neeuropske zemlje u svrhu odlaganja otpada na odlagališta. To može uključivati prehrambene ili tekstilne proizvode, ali i ambalažu koja se obično upotrebljava;
- u vezi sa sprečavanjem otpada od hrane skreće pozornost na činjenicu da će u budućnosti biti važno odrediti obvezne ciljeve primarne proizvodnje.

SOC/774 - Paket mjera za digitalne vještine i obrazovanje

Prijedlog preporuke Vijeća o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje

COM(2023) 205 final - 2023/0099 NLE

Prijedlog preporuke Vijeća o poboljšanju prenošenja digitalnih vještina u obrazovanju i osposobljavanju

COM(2023) 206 final - 2023/0099 NLE 2023/0100 NLE

EESC-2023-02515-00-00-AS-TRA

Izjaviteljice: Milena ANGELOVA (BG-I), Tatjana BABRAUSKIENĖ (LT-II), Justyna Kalina OCHĘDZAN (PL-III)

Ključne točke

EGSO:

- podržava zalaganje Europske komisije i predstojećeg belgijskog predsjedništva za to da se svima omogući digitalna uključenost; naglašava važnost promicanja cjeloživotnog učenja i osiguravanja da sve osobe imaju pristup kvalitetnom i uključivom cjeloživotnom obrazovanju u svakoj fazi svoje karijere i u svim fazama života;
- preporučuje da Europska komisija pruža potporu državama članicama u pokretanju opsežnih kampanja informiranja o mogućnostima za digitalno učenje kako bi te kampanje dosegle sve pojedince i da dodijeli namjenska sredstva i resurse za potporu digitalizaciji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i obrazovanja odraslih;
- preporučuje da Europska komisija potiče države članice da se usredotoče na jednak pristup digitalnom obrazovanju i osposobljavanju i digitalnim alatima, među ostalim omogućavanjem pristupa učenicima i nastavnicima s invaliditetom, uklanjanjem razlika između urbanih i ruralnih područja i drugih geografskih razlika te uklanjanjem pristranosti u algoritmima; djelovanje socijalnih partnera i organizacija civilnog društva usmjereno na poboljšanje digitalnih vještina, uklanjanje digitalne isključenosti i premošćivanje digitalnog jaza u društvu trebalo bi poduprijeti putem poboljšanog pristupa financiranju EU-a i nacionalnom financiranju;
- naglašava da se digitalizacija u školama mora provesti tako se zajamči socijalna interakcija učenika i učitelja odnosno nastavnika kako bi se učenicima pomoglo da poboljšaju ključne, a posebno socijalne kompetencije;
- poziva da se pronađu rješenja za povećanje motivacije i pristupa osposobljavanju putem interneta, uz pomoć računa za osposobljavanje i vaučera za tražitelje zaposlenja i osobe kojima su potrebni usavršavanje i prekvalifikacija. To se može ostvariti pružanjem kvalitetnog profesionalnog usmjeravanja i jamčenjem priznavanja tečajeva osposobljavanja;
- ističe potrebu da se nastavnom osoblju i ravnateljima i ravnateljicama škola pruži veći pristup visokokvalitetnom i relevantnom trajnom stručnom usavršavanju u vezi s digitalnim vještinama i kompetencijama, razvojem kurikula i vrednovanjem te vještina u području umjetne inteligencije i IT-a; ističe da je potrebno riješiti problem nedostatka nastavnog osoblja i poduzeti mjere kako bi nastavnička profesija postala privlačnija;
- naglašava važnost razvoja znanja i vještina u području umjetne inteligencije kako bi se izbjegao digitalni jaz i ojačala konkurentnost EU-a.

INT/1030

Paket mjera o farmaceutskim proizvodima

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Reforma zakonodavstva o lijekovima i mjere za suzbijanje antimikrobne otpornosti COM(2023) 190 final

Prijedlog preporuke Vijeća o jačanju djelovanja EU-a za borbu protiv antimikrobne otpornosti primjenom pristupa „jedno zdravlje”

COM(2023) 191 final - 2023/0125 NLE

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zakoniku Unije o lijekovima za humanu primjenu i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/83/EZ i Direktive 2009/35/EZ

COM(2023) 192 final - 2023/0125 NLE 2023/0132 COD

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju postupaka Unije za odobravanje i nadzor lijekova za humanu primjenu, o utvrđivanju pravila o Europskoj agenciji za lijekove te o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1394/2007 i Uredbe (EU) br. 536/2014 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 726/2004, Uredbe (EZ) br. 141/2000 i Uredbe (EZ) br. 1901/2006

COM(2023) 193 final - 2023/0125 NLE 2023/0132 COD 2023/0131 COD

EESC-2023-01968-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Martin Josef SCHAFFENRATH (AT-III)

Ključne točke

EGSO:

- podržava cilj poboljšanja raspoloživosti i dostupnosti cjenovno pristupačnih lijekova i poticanja konkurentnosti i privlačnosti farmaceutske industrije EU-a;
- napominje da su cjenovna pristupačnost i pristup i dalje ključni izazovi. Ističe da su razni modeli za zajedničku nabavu lijekova poboljšali pristup liječenju;
- podsjeća da Europska agencija za lijekove i nacionalna tijela u kontekstu znanstvenog ocjenjivanja lijekova trebaju uspostaviti užu uzajamnu suradnju;
- podržava nastojanje za postizanjem veće transparentnosti u cijelom složenom postupku odobravanja;
- smatra da se, povrh učinkovitih mjera za smanjenje upotrebe antibiotika, naglasak mora staviti na alternativne modele poticanja tijekom cijelog ciklusa istraživanja i razvoja;
- naglašava da se status lijekova za rijetke bolesti ne bi smio koristiti za nerazumne tražene cijene i da bi trebalo razmisliti o redovitom ponovnom procjenjivanju kriterija;
- poziva na provedbu preliminarne procjene mogućnosti uspostave posebnog fonda na razini EU-a kako bi se svim pacijentima u EU-u koji boluju od rijetkih bolesti osigurao pristup liječenju;
- smatra da bi, u cilju ublažavanja ovisnosti, trebale postojati odgovarajuće poticajne mjere kako bi se prednost davala postojećim farmaceutskim proizvođačima sa sjedištem u EU-u i poticalo premještanje proizvodnje iz trećih zemalja. Zalaže se za uspostavu europske pričuve lijekova od strateške važnosti za nepredviđene situacije;
- izražava žaljenje zbog toga što se Prijedlogom ne uvodi stvarna obveza za proizvođače da stvore sigurnosne zalihe djelatnih farmaceutskih sastojaka za kritične lijekove;

- smatra da je potrebno uspostaviti paneuropsku infrastrukturu za istraživanje, razvoj i inovacije.

INT/1020 - Moderna poslovna odgovornost – Mogućnosti za povećanje sposobnosti mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća za uspješnu transformaciju

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2023-01160-00-00-AS-TRA

Izvjestitelji: Milena ANGELOVA (BG-I), Ferdinand WYCKMANS (BE-II), Rudolf KOLBE (AT-III)

Ključne točke

EGSO:

- smatra da, da bi mogli upravljati širokim spektrom poslovne odgovornosti, MMSP-ovima treba puno potpore i ohrabrenja. Poslovne organizacije u svim oblicima imaju važnu ulogu u podizanju razine osviještenosti. Kako bi se osigurale potrebne vještine i kompetencije, nužno je promicati i olakšavati saveze MMSP-ova u svrhu učenja i osposobljavanja i ojačati suradnju između institucija tržišta rada, socijalnih partnera, strukovnih komora i udruženja te različitih subjekata koji pružaju usluge osposobljavanja i organizacija civilnog društva;
- također potiče Europsku komisiju da u suradnji s državama članicama i organizacijama koje poduzećima pružaju potporu stalno podiže svijest o koristima odgovornog postupanja i održava i ažurira zbirku dobrih poslovnih praksi u MMSP-ovima;
- poziva na izradu jednostavnih i praktičnih alata kao što su kontrolni popisi, predlošci i alati za izračun, i analizu alternativnih scenarija, koji će MMSP-ovima služiti za poboljšanje i razvijanje poslovanja i izvješćivanje o svojim obvezama i postignućima u pogledu odgovornosti;
- smatra da je neophodno zajamčiti da se cjelokupnim okvirom politike pruža potpora MMSP-ovima i da se izbjegavaju složeni zahtjevi, koje MMSP-ovi ispunjavaju izravno ili putem lanaca vrijednosti, zbog kojih bi se resursi mogli preusmjeriti od konkretnih mjera poslovne odgovornosti na lokalnoj razini i koji bi mogli dovesti do „eksternalizacije” poslovne odgovornosti MMSP-ova;
- pozdravlja namjeru Europske komisije da do kraja godine pokrene javno savjetovanje o standardu izvješćivanja o nefinancijskim informacijama koji bi se primjenjivao na MMSP-ove na dobrovoljnoj osnovi kako bi ga usvojila 2024. i poziva na to da taj standard bude jasan i jednostavan, u skladu s načelom sadržanim u paketu olakšica za mala i srednja poduzeća.

INT/1037 - Paket mjera za socijalnu ekonomiju

Prijedlog preporuke Vijeća o razvoju okvirnih uvjeta za socijalnu ekonomiju

COM(2023) 316 final - 2023/0179 NLE

EESC-2023-03192-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Giuseppe GUERINI (IT-III)

Suizvjestiteljica: Carole DESIANO (FR-II)

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja i u potpunosti podržava prijedlog preporuke Europske komisije državama članicama za potporu nacionalnim ekosustavima socijalne ekonomije. Predlaže Vijeću da ih bez odgode odobri kako bi se mogle u potpunosti provesti u državama članicama;
- preporučuje Komisiji i državama članicama da iskoriste stručno znanje nacionalnih zavoda za statistiku i Eurostata kako bi uspostavile mjerodavnu i redovito ažuriranu bazu podataka o veličini i raspodjeli subjekata socijalne ekonomije;
- ističe potrebu za uključivanjem poučavanja o socijalnoj ekonomiji u programe obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama i poziva na poduzimanje mjera za razvoj nacionalnih centara kompetencija za osposobljavanje u području socijalne ekonomije u državama članicama EU-a;
- predlaže da se u preporuci državama članicama uzmu u obzir odredbe industrijske strategije EU-a o ekosustavu socijalne i lokalne ekonomije i pritom poziva države članice da socijalnu ekonomiju uključe u industrijske politike na nacionalnoj razini;
- potiče države članice i Europsku komisiju da organizacijama socijalne ekonomije priznaju ulogu u socijalnom dijalogu;
- poziva na usvajanje društveno odgovornih i inovativnih rješenja u području javne nabave u cilju uklanjanja prepreka koje poduzećima socijalne ekonomije otežavaju sudjelovanje u javnoj nabavi i preporučuje uvođenje kriterija za nagrađivanje tako stvorenog socijalnog učinka i kriterija prostorne blizine;
- preporučuje Komisiji i državama članicama da poduzmu mjere potpore kako bi se subjektima socijalne ekonomije omogućilo da uvedu odgovarajuće alate za mjerenje socijalnih učinaka;
- preporučuje europskim institucijama i državama članicama da promiču uvođenje poreznih sustava kojima bi se podržala socijalna ekonomija pojednostavnjenjem administrativnih zahtjeva i razmatranjem uvođenja odgovarajućih poreznih mjera kojima bi se istaknula njezina funkcija od općeg interesa.

**INT/1019 - Put naprijed u produbljivanju jedinstvenog tržišta
pomoću digitalizacije**

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2023-02058-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Mira-Maria DANISMAN (FI-I)

Ključne točke

EGSO:

- naglašava da se digitalizacija treba odvijati na gospodarski, socijalno i ekološki održiv način, uz posvećivanje dužne pozornosti sprečavanju štetnog utjecaja digitalizacije na okoliš i digitalnog jaza u pristupu infrastrukturi i vještinama;
- ističe važnost intenzivnih ulaganja u digitalnu infrastrukturu, istraživanja, inovacije i razvoj vještina, jer su to sve ključni čimbenici koji omogućuju;
- naglašava da je važno zajamčiti dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta podataka jer je to preduvjet za jačanje ostalih četiriju sloboda pomoću;
- smatra da digitalizacija informacija putem inicijativa kao što su „digitalne putovnice za proizvode” može dodatno doprinijeti slobodnom kretanju robe na jedinstvenom tržištu i istodobno osigurati zaštitu poslovnih tajni i prava intelektualnog vlasništva;
- poziva na djelovanje kako bi se prevladale postojeće prepreke e-trgovini na jedinstvenom tržištu, na primjer provedbom pravila EU-a o geografskom blokiranju;
- predlaže da se na dnevni red vrati povučeni prijedlog Komisije o „e-kartici usluga”, čiji je cilj pomoći pružateljima usluga u prekograničnom poslovanju;
- poziva na uvođenje sigurnih i standardiziranih sustava digitalne identifikacije kao što su kartice za elektroničku identifikaciju kako bi se građanima, stanovnicima i poduzećima EU-a pružilo sigurno sredstvo digitalne identifikacije;
- poziva na razvoj i proširenje inicijativa za digitalizaciju u području socijalne sigurnosti i mobilnosti radne snage i potiče uvođenje inicijativa poput europske propusnice socijalne sigurnosti;
- poziva institucije EU-a da, žele li potaknuti primjenu financijskih tehnologija, dodatno usklade regulaciju digitalnih financijskih usluga i povećaju financiranje inovacija za digitalna rješenja.

INT/1024 - Jačanje financijske otpornosti MMSP-ova i promicanje druge prilike za poduzetnike (samoinicijativno mišljenje)
EESC-2023-00998-00-00-AS-TRA
Izvjestiteljica: Mira-Maria DANISMAN (FI-I)

Ključne točke

EGSO:

- izražava ozbiljnu zabrinutost zbog niskih stopa ulaganja MMSP-ova i njihove oslabljene sposobnosti za financiranje inovacija te zelene i digitalne tranzicije;
- smatra da je potrebno osigurati dostatna sredstva u okviru komponente za mala i srednja poduzeća programa InvestEU koja se odnosi na MSP-ove. Osim toga, trebalo bi usmjeriti više regionalnih fondova EU-a u aktivnosti MMSP-ova. Kako bi se MMSP-ovima olakšao pristup sredstvima EU-a, EGSO je već predložio uvođenje postupka podnošenja zahtjeva za MSP-ove jednostavnim kratkim obrascem;
- pozdravlja planiranu reviziju Direktive o kašnjenju u plaćanju i potiče zakonodavce EU-a da se pobrinu za njezino brzo donošenje;
- smatra da EU mora poticati razvoj i uporabu digitalnih alata koji se temelje na analizi podataka, umjetnoj inteligenciji i strojnom učenju kako bi se poboljšalo rano otkrivanje financijskih poteškoća MMSP-ova;
- EGSO naglašava važnost učinkovitog praćenja provedbe nedavne Direktive o restrukturiranju i nesolventnosti;
- traži od Komisije da provede temeljitu procjenu postojećih prepreka za drugu priliku s kojima se europski poduzetnici susreću nakon poslovnog neuspjeha;
- podržava plan Europske komisije da se obveze izvješćivanja kojima podliježu MSP-ovi smanje za 25 % i predlaže postavljanje ambicioznijih ciljeva u budućnosti, uz redovito praćenje i evaluaciju;
- izražava zabrinutost zbog dodatnih troškova usklađivanja koji proizlaze iz nacionalnih praksi prekomjerne regulacije, koji, osim što opterećuju MMSP-ove, dovode do nepoštenog tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu;
- poziva na to da se MMSP-ovima pruži potpora pri internacionalizaciji i pristupu stranim tržištima kako bi im se omogućilo da diversificiraju svoju opskrbu, osiguraju veću likvidnost i sudjeluju u svjetskoj trgovini;
- smatra da prijenosi poslovanja imaju ključnu ulogu u osiguravanju kontinuiteta poslovanja i otpornosti te poziva na djelovanje EU-a kako bi se olakšao prijenos poslovanja u Europi.

ECO/619 - Dodatni elementi za razmatranje u vezi s ekonomskom politikom europodručja 2023.

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2023-02523-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Manthos MAVROMMATIS (CY-I)

Ključne točke

EGSO:

- preporučuje neprestano prilagođavanje monetarne politike Europske središnje banke (ESB) ekonomskim podacima kako bi se postigla ciljana stabilna srednjoročna stopa inflacije od 2 % uz držanje pod kontrolom rizika od pretjerane restriktivnosti;
- podupire usklađivanje fiskalnih politika država članica s monetarnom politikom ESB-a kako bi se postigla monetarna politika koja može djelotvorno ublažiti inflaciju putem usklađenog pristupa;
- naglašava da bi EU trebao pojačati napore na svojem putu prema široj diversifikaciji opskrbe energijom;
- zabrinut je zbog visoke inflacije, a osobito zbog inflacije u prehrambenom sektoru, gdje se čini da tržišno natjecanje u nekim državama članicama nije toliko snažno koliko bi trebalo biti;
- primjećuje da bi postupno ukidanje privremenih okvira u pogledu državne potpore, koje Komisija već planira, trebalo dovesti do ciljanijih, bolje osmišljenih, učinkovitijih i cjenovno pristupačnijih mjera kako bi se očuvala konsolidiranost unutarnjeg tržišta;
- naglašava da bi trebalo na odgovarajući način razlikovati fiskalne politike u državama članicama s obzirom na njihove različite situacije u pogledu javnih financija;
- ukazuje na to da su potrebne ciljane fiskalne mjere kako bi se pružila potpora ranjivim osobama i poduzećima. Također je potrebno pružiti odgovarajuću potporu dostatnim razinama ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kako bi se povećala produktivnost i poticao rast realnog gospodarstva te očuvala konkurentnost;
- naglašava da će preuzimanje odgovornosti država članica u vezi s tim postupkom, kao i djelotvornost novih pravila biti odlučujući za uspjeh reformiranog okvira ekonomskog upravljanja;
- zadovoljan je relativnom otpornosti tržišta rada koju su pokazali najnoviji podaci, unatoč činjenici da je nezaposlenost mladih u nekim državama članicama na vrlo visokoj razini i tome da se realne plaće nalaze pod velikim pritiskom;
- smatra da bi socijalni partneri i vlade trebali pregovarati i postići sporazum o paktovima za nacionalni dohodak kako bi smanjili inflaciju bez ugrožavanja ulaganja i rasta te da bi te paktove trebalo popratiti ciljanim mjerama za pružanje potpore ranjivim skupinama stanovništva;
- smatra da će učinkovita provedba Mehanizma za oporavak i otpornost i dalje biti ključna u preostalom razdoblju i poziva na detaljnu evaluaciju učinka financiranih projekata kako bi se osiguralo da su oni u skladu s dugoročnim ciljevima i da zaista mogu doprinijeti oporavku i otpornosti;
- potiče ESB i nacionalne vlade da, uz promjene kamatnih stopa, uvedu alternativne mjere potpore i odgovarajuće inicijative kako bi se inflacija što prije smanjila;
- izražava zabrinutost zbog stanja gospodarstva europodručja nakon povećanja kamatnih stopa ESB-a u rujnu i ističe da se na osnovi trenutanih gospodarskih temelja one ne bi trebale dalje povećavati. Trenutačni izazov za sve oblikovatelje politika jest utvrditi kako će brzo doći do smanjenja kamatnih stopa.

INT/1032 – Izvješće o politici tržišnog natjecanja za 2022.

Izvjestitelj/ica: Paulo BARROS VALE (Skupina poslodavaca – PT)

Referentni dokument/i: COM(2023) 184 final

EESC-2023-02810-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- naglašava potrebu da Komisija proširi svoje djelovanje u vezi s tržišnim natjecanjem i na okolnosti izvan Europske unije, koje utječu na pošteno i zdravo tržišno natjecanje u odnosu na europska poduzeća i na poštovanje pravila koja se na njih primjenjuju. Mjere Komisije u vezi sa stranim subvencijama prvi su korak koji EGSO pozdravlja, no potrebno ih je proširiti na druga područja;
- preporučuje Komisiji da ocijeni narušavanje tržišnog natjecanja do kojeg je došlo provedbom privremenog okvira za državne potpore u kontekstu COVID-a 19 zajedno s drugim europskim fondovima. Komisija bi trebala pozvati države članice da isprave pogreške i prenamjerno i nejednako postupanje do kojega je došlo i koje, iako se u kriznoj situaciji koja se nikad ranije nije dogodila može razumjeti, mogu i moraju ispraviti kako bi se ponovno uspostavili ravnopravni uvjeti odnosno ravnopravno tržišno natjecanje poduzeća koja posluju na istom tržištu, a koja su u tom razdoblju bila nejednako tretirana;
- poziva na stalnu potporu i praćenje raznih tržišta u okviru protumonopolske politike. Sva bi tržišta trebala biti otvorena i konkurentna u interesu svih, gospodarskih subjekata i potrošača, što je u inflacijskom razdoblju kao što je ovo kroz koje prolazimo još važnije za pravilno funkcioniranje lanaca opskrbe;
- poziva Komisiju da pravila o državnim potporama iskoristi za potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji. Iako državne potpore u njoj mogu imati važnu ulogu, pri privremenom ublažavanju pravila EU-a o državnim potporama EU mora pronaći pravu ravnotežu kako bi se izbjegla utrka u subvencijama i očuvali jednaki uvjeti na jedinstvenom tržištu. Osnova za dodjelu državnih potpora treba bi biti ugovaranje strogih ciljeva, a ako se oni ne ostvare, dobivene naknade treba vratiti.

NAT/903 - EU i Program održivog razvoja do 2030.: jačanje provedbe ciljeva održivog razvoja

(razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva)

EESC-2023-02539-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Maria NIKOLOPOULOU (ES-II)

Suizvjestiteljica: Antje Sabine GERSTEIN (DE-I)

Ključne točke

EGSO:

- ponavlja da, iako Komisija ciljeve održivog razvoja smatra ključnim dijelom političkih smjernica, EU-u treba integrirana, sveobuhvatna strategija s ambicioznim dugoročnim ciljevima i planovima kako bi se ubrzao napredak u ostvarivanju tih ciljeva na europskoj i globalnoj razini. Umjesto da se ciljevima bavi pojedinačno za održivi razvoj;
- naglašava da Komisija treba preuzeti dugoročnu političku obvezu koja se mora odnositi i na razdoblje nakon tekućeg mandata. Mora se obvezati na to da će uključivati dionike u osmišljavanje i određivanje programa u ranoj fazi, osiguravati zastupljenost drugih institucija i pružati odgovarajuće resurse kako bi se osiguralo smisleno i uključivo sudjelovanje organizacija civilnog društva. Na ciljevima održivog razvoja mora se raditi dugoročno, i nakon 2030.;
- naglašava da u provedbu ciljeva održivog razvoja treba uključiti civilno društvo, javni i privatni sektor, akademsku zajednicu i organizacije mladih i žena. S obzirom na nedavni pozitivan ishod posredovanja EGSO-a u prenošenju stajališta organizacija civilnog društva u okviru dobrovoljnog pregleda provedbe ciljeva održivog razvoja na razini EU-a, pozivamo Komisiju da zajedno s EGSO-om stvori prostor za okupljanje u svrhu održavanja redovitog i strukturiranog dijaloga civilnog društva uz sudjelovanje poduzeća, sindikata i organizacija civilnog društva koje rade na terenu;
- vjeruje da su društvena prihvaćenost, koja se temelji na proporcionalnom dijeljenju troškova i koristi od tranzicije, proaktivna komunikacijska strategija protiv odbacivanja Programa 2030., daljnja ulaganja i usklađenost ciljeva održivog razvoja s europskim semestrom, multilateralizam te izgradnja jake diplomacije oko ciljeva održivog razvoja i zelenog plana drugi ključni pokretači za ubrzavanje provedbe tih ciljeva. Troškovi tranzicije ne smiju biti nepodnošljivi za poduzeća, radnike ili ostatak društva.

NAT/906 - Zakon o zdravlju tla

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju i otpornosti tla (Zakon o praćenju tla)

COM(2023) 416 final - 2023/0232 COD

EESC-2023-03275-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Arnold PUECH D'ALISSAC (FR-I)

Ključne točke:

EGSO:

- podržava uspostavu čvrstog okvira za praćenje tla za sva tla u EU-u kako bi se osiguralo i održalo njihovo dobro zdravlje. Međutim, naglašava da su financijska sredstva iz fondova za zaštitu okoliša ključna za postizanje cilja osiguravanja zdravog europskog tla do 2050.;
- zabrinut je zbog metodologije i kriterija koji se primjenjuju za procjenu zdravlja tla, posebno kriterija koje određuju države članice, što može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja. Usklađivanje tih kriterija preporučuje se kako bi se održala dosljednost;
- smatra da je definicija dobrog zdravlja tla koju je predložila Europska komisija previše restriktivna i preporučuje da se uvede sustav ocjenjivanja s više kriterija kako bi se točnije procijenilo zdravlje tla, umjesto da se procijeni da je tlo lošeg zdravlja ako ne ispunjava nijedan od kriterija.

INT/1033 - Konkurentnost i industrija

(razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva)

EESC-2023-02448-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Andrés BARCELÓ DELGADO (ES-I)

Suizvjestitelj: Angelo PAGLIARA (IT-II)

Ključne točke

EGSO:

- preporučuje uspostavu koordiniranog i proaktivnog upravljanja industrijskim politikama u svim državama članicama. Za industrijsku konkurentnost ključni su kvaliteta javne uprave i regulatorni okvir kojim se potiče rast (smanjenje birokracije, pojednostavljenje postupaka, borba protiv korupcije, utvrđivanje standarda za nove proizvode i nova tržišta);
- naglašava potrebu za daljnjim produbljivanjem jedinstvenog tržišta. Jedinstveno tržište mora ostati najveća prednost europske industrije. To znači i da je potrebno izbjeći rizik od njegove fragmentacije uzrokovane raznim inicijativama povezanim s državnim potporama;
- preporučuje rješavanje izazova povezanih s vještinama i starenjem stanovništva. EU treba stručnu radnu snagu za potrebe industrije 4.0, što podrazumijeva rješavanje problema nedostataka radne snage na tržištu rada i razvoj sveobuhvatnih i digitalnih vještina na svim razinama radne snage;
- naglašava razvoj moderne, interoperabilne i strateške europske infrastrukture ključan je za izgradnju pametne, konkurentne, zelene i otporne industrije.

ECO/626 - Sljedeća generacija vlastitih sredstava

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Prilagođeni paket za sljedeću generaciju vlastitih sredstava

COM(2023) 330 final

Izmijenjeni prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke (EU, Euratom)

2020/2053 o sustavu vlastitih sredstava Europske unije

COM(2023) 331 final - 2021/0430 CNS

EESC-2023-03197-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Katrīna ZARIŅA (LV-I)

Suizvjestitelj: Philip VON BROCKDORFF (MT-II)

Ključne točke

EGSO:

- prima na znanje napore Komisije da predloži nova vlastita sredstva i zajamči solidan i održiv proračun EU-a;
- podržava prijedlog preispitivanja višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. sredinom provedbenog razdoblja kako bi se postupno povećao omjer vlastitih sredstava EU-a i prihoda država članica koji se temelje na BND-u;
- također općenito podržava prilagođeni paket Europske komisije za sljedeću generaciju vlastitih sredstava, uzimajući u obzir njegovu privremenu prirodu i činjenicu da je ograničen na otplatu odobrenih sredstava upotrijebljenih za financiranje instrumenta NextGenerationEU;
- poziva Europski parlament i Vijeće EU-a da prilagođeni paket za sljedeću generaciju vlastitih sredstava usvoje prije kraja tekućeg političkog mandata;
- smatra da pitanje vlastitih sredstava i proračunskih kapaciteta EU-a nije dobilo vidljivost potrebnu za rješavanje svih njegovih aspekata. Detaljna, ali vremenski ograničena rasprava u kojoj bi sudjelovali socijalni partneri i organizacije civilnog društva trebala bi se održati bez odgode i u skladu sa sljedećim mandatom institucija EU-a;
- u velikoj mjeri podržava prijedloge za vlastita sredstva koje je Europski parlament iznio 10. svibnja 2023.;
- svjestan je potrebe i žurnosti dodatnih prilagodbi već predloženih novih vlastitih sredstava i predlaganja novih dodatnih vlastitih sredstava;
- ponovno ističe potrebu za strukturnom modernizacijom sustava vlastitih sredstava kojim bi trebalo podržati nastojanja država članica da ostvare ciljeve digitalnog, okolišnog i održivog gospodarskog rasta;
- smatra da bi udio prihoda od sustava trgovanja emisijama (ETS) u proračunu EU-a trebao podlijegati strogoj provjeri i konsenzusu između Komisije i država članica;
- uviđa da bi trebalo na odgovarajući način procijeniti mogući učinak predloženih novih vlastitih sredstava na konkurentnost poduzeća, uključujući moguću reviziju nacionalnih politika poreza na dobit, te da bi administrativno opterećenje za javne uprave i poduzeća trebalo svesti na najmanju moguću mjeru;
- uviđa da privremena statistička vlastita sredstva mogu pridonijeti financiranju programa NEXTGenerationEU do provedbe direktive „Poslovanje u Europi: Okvir za oporezivanje dobiti” (mehanizam BEFIT).

ECO/62 0- Dodatna razmatranja o Godišnjem pregledu održivog rasta 2023.

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2023-02008-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Konstantinos DIAMANTOUROS (EL-I)

Suizvjestitelj: Javier DOZ ORRIT (ES-II)

Ključne točke

EGSO:

- smatra da bi u okviru monetarne politike u predstojećim mjesecima trebalo nastojati postići ispravnu ravnotežu između potrebe za daljnjim smanjenjem inflacije i potrebe za izbjegavanjem prekomjernog usporavanja rasta i pružanjem doprinosa planovima za smanjenje javnog duga;
- EGSO je uvjeren da bi, s obzirom na ustrajnu inflaciju, socijalni partneri i vlade trebali pregovarati i postići sporazum o paktovima za nacionalni dohodak kako bi smanjili inflaciju bez ugrožavanja ulaganja i rasta te da bi te paktove trebalo popratiti ciljanim mjerama za pružanje potpore ranjivim skupinama stanovništva;
- podržava prijedlog Europske komisije iz zakonodavnog paketa o reformi okvira gospodarskog upravljanja EU-a, kojim se žele uspostaviti različiti nacionalni pristupi u svrhu osiguravanja održivih javnih financija putem fiskalnih i strukturnih planova koji se temelje na kompromisima postignutima u pregovorima između europskih i nacionalnih nadležnih tijela, ali ipak smatra da nacionalna odgovornost u pogledu tih obveza zahtijeva snažnije sudjelovanje nacionalnih parlamenata i lokalnih i regionalnih nadležnih tijela, kao i sudjelovanje socijalnih partnera i organizacija civilnog društva u službenim postupcima savjetovanja;
- pozdravlja činjenicu da se bankarski sustav europodručja pokazao otpornim u kontekstu nedavnih financijskih previranja u SAD-u i unutar banke Crédit Suisse te istodobno izražava zabrinutost zbog činjenice da približno 18 % bankovne imovine u europodručju trenutačno nije obuhvaćeno jedinstvenim nadzornim mehanizmom;
- s obzirom na pogoršanje globalne konkurentnosti EU-a, pozdravlja industrijski plan u okviru zelenog plana, kojim se nastoji ubrzati postupak izdavanja dozvola za određeni skup tehnologija ključnih za zelenu tranziciju. Iako je to korak u pravom smjeru, EGSO smatra da ubrzani postupak ne bi trebao biti usmjeren samo na određene tehnologije (čime bi im se posredno davala prednost), nego bi se trebao primjenjivati na sve sektore gospodarstva.
- priznaje da je ublažavanje pravila o državnim potporama politički potrebno u kratkoročnom smislu kako bi se očuvala strateška industrijska ulaganja u EU-u, ali je uvjeren da to može ugroziti unutarnje tržište. Stoga izražava žaljenje zbog činjenice da Europska komisija u svojem posljednjem preispitivanju višegodišnjeg financijskog okvira sredinom provedbenog razdoblja nije iznijela prijedlog o Fondu za europsku suverenost.

**CCMI/209 - Krovno mišljenje „Poziv na izradu plavog plana EU-a”
(samoinicijativno mišljenje)**

EESC-2023-01894-00-00-AS-TRA

Izvjestitelji: Paul RÜBIG (AT-I), Florian MARIN (RO-II), Kinga JOÓ (HU-III)

Suizvjestitelj: Péter OLAJOS (HU-Cat. 3)

Ključne točke

EGSO:

- poziva Europsku komisiju da pitanje vode počne rješavati kao prioritet i da donese plavi plan EU-a kao zaseban strateški prioritet, koji bi bio jednakovrijedan zelenom planu EU-a;
- poziva na usklađivanje nove vodne politike EU-a i drugih politika EU-a, uključujući zajedničku poljoprivrednu politiku, industrijsku politiku i politiku zaštite potrošača. Poziva na veći angažman u plavoj diplomaciji EU-a i integraciju te diplomacije u vanjsku politiku i vanjske odnose EU-a, uključujući politiku susjedstva te trgovinsku i razvojnu politiku;
- podsjeća da je pravo na sigurnu i čistu vodu za piće i sanitarne uvjete ljudsko pravo. Usluge vodoopskrbe, sanitarne i higijenske usluge trebale bi biti održive, pravedne, učinkovite, visokokvalitetne i cjenovno pristupačne za sve jer je voda opće dobro;
- predlaže da se prema ulaganjima u vodni sektor posebno postupa u okviru Pakta o stabilnosti i rastu i preporučuje uvođenje jasne definicije „zlatnog pravila” za ulaganja u javnu vodnu infrastrukturu;
- poziva na temeljitu i hitnu evaluaciju podzemnih kanalizacijskih sustava u svim državama članicama te na mapiranje vodnih resursa i ulaganja u svakoj državi članici kako bi se prikupile ažurirane informacije o stanju postojeće vodne infrastrukture i utvrdile hitne potrebe za ulaganjima;
- ističe potrebu za zaštitom ekosustava, močvarnih područja i bioraznolikosti te za povećanjem otpornosti na izazove povezane s vodom ulaganjima u prirodna rješenja;
- naglašava da Europa izazove povezane s vodom može pretvoriti u nove prilike za tehnološki razvoj, nove vještine i rast poduzeća s krajnjim ciljem postizanja otpornog društva koje ima sigurnu opskrbu vodom;
- poziva na transparentne cijene, sektorske pristupe za industriju i poljoprivredu, potporu tehnologijama koje učinkovito koriste vodu te ažurirane i pouzdane podatke o vodi u cijelom EU-u. Sve korisnike vode u EU-u trebalo bi poticati da usvoje održiva rješenja i prakse koji će im pomoći u postizanju održivije upotrebe i potrošnje vode;
- zalaže se za to da se za slatku vodu usvoji pristup upravljanja temeljen na riječnim slivovima koji bi uključivao sve relevantne dionike. Rješavanje i ublažavanje posljedica trenutačne i buduće krize u vezi s vodom bit će moguće samo uz odgovarajuće upravljanje vodnim resursima;
- poziva na uspostavu Fonda za plavu tranziciju, koji bi činio jedinstvenu pristupnu točku EU-a za ulaganja u vodni sektor, kombinirajući javna ulaganja i inovativno financiranje.